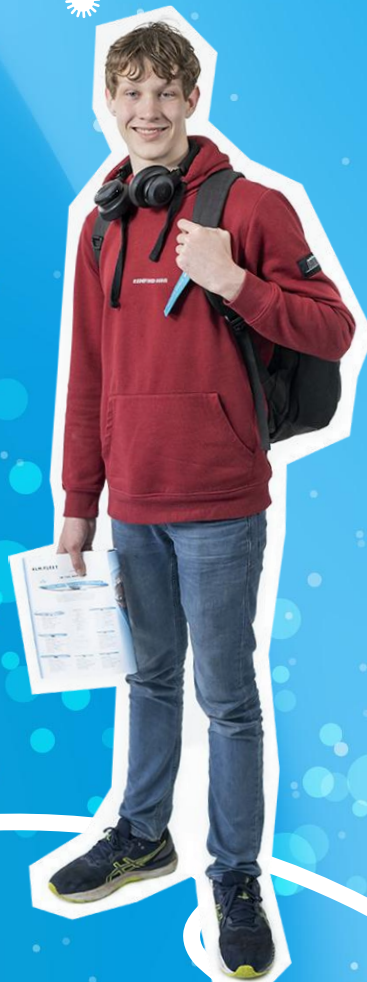

SONNEWIJSER
OOSTERWIJS

Tiel

SONNEWIJSER TIEL

VERVOLGONDERWIJS

SCHOOLGIDS 2025-2026

Inhoudsopgave

1	Een uitnodiging	4
2	Onze school	5
	Wie zijn wij en wie zijn onze leerlingen?	5
	Stichting Oosterwijs	5
	Wat maakt ons onderwijs speciaal?	6
	Extra ondersteuning	7
	Het Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)	8
3	Nieuwe leerlingen	9
	Kennismaking	9
	Aanmelden	9
	Toelaatbaarheidsverklaring	9
	Starten op de Sonnewijser	10
	De eerste zes weken na plaatsing	10
4	Welke uitstroommogelijkheden zijn er?	11
	Het uitstroomprofiel Vervolgonderwijs	11
	Staatsexamen	11
5	Wat leren de leerlingen op de Sonnewijser?	12
	De leergebied overstijgende kerndoelen	12
	De leergebied specifieke kerndoelen	14
	De leerstof voor leerlingen met het uitstroomprofiel Vervolgonderwijs	14
6	Hoe is het onderwijs op de Sonnewijser georganiseerd?	17
	Groepssamenstelling	17
	De leerstofjaarklassen	17
7	Hoe ziet de ondersteuningsstructuur eruit op de Sonnewijser?	18
8	Inspraak leerlingen	20
	Leerlingen en het ondersteuningsaanbod	20
	Onze leerlingenraad	20
9	Kwaliteitszorg: zicht op ontwikkeling	21
	Onze doelen	22
	Onze resultaten	22
	Onze verbeteracties en aandachtspunten	24

10	Wat zijn de doelen in ons meerjarenbeleidsplan?	25
11	Hoe betreft de Sonnewijser de ouders?	26
	Gesprekken op school	26
	Informatie over actuele zaken	26
	Recht op informatie	26
	Medezeggenschapsraad	27
12	Wat je nog meer moet weten	29
	Schooltijden	29
	Vakanties en studiedagen	29
	Buitengewoon verlof	30
	Ziekmelden en verzuim	30
	Te laat	30
	Ongeoorloofd verzuim	31
	Vervanging van leerkrachten	31
	Leerlingenvervoer	31
	Privacy	32
	Klachtenprocedure	32
	Vertrouwenspersoon	32
	Pestprotocol	33
	Meldcode	33
	Schorsing en verwijdering	33
	Ongevallenverzekering	34
	Vrijwillige ouderbijdrage	35
	Sponsoring en schenkingen	35
	Stagiaires	35
13	Tot slot	36
14	Contactgegevens	37

1 Een uitnodiging

De schooltijd in het voortgezet onderwijs is een hele belangrijke periode in het leven van een jongere. Het grootste deel van die tijd zitten jongeren in de puberteit, een periode waarin er heel veel voor hen verandert. Een juiste school, een veilige school die past bij de leerling, is van groot belang voor een evenwichtige sociaal-emotionele ontwikkeling. Een school kies je dan ook als ouders, samen met je kind, weloverwogen en met zorg. Deze schoolgids is een hulpmiddel bij het maken van deze keuze. Via deze schoolgids nodigen wij je uit kennis met ons te maken.

In deze schoolgids proberen wij je een zo'n goed mogelijk beeld te geven van het onderwijs op de Sonnewijser en van 'dat waar we voor staan'. Onze schoolgids is geen boekje dat je in een paar minuten doorleest. Daar is de informatie te ingewikkeld voor. Maar als je er even voor gaat zitten, dan weet je precies voor welke leerlingen 'wij de school zijn die past'.

De informatie in deze schoolgids is geldig voor schooljaar 2025-2026. Ieder schooljaar verschijnt een nieuwe schoolgids met actuele informatie. De schoolgids is geschreven voor alle ouders en verzorgers van onze leerlingen. Voor de leesbaarheid schrijven wij hierna alleen 'ouders'. Uiteraard nodigen we alle andere geïnteresseerden in onze school ook van harte uit deze gids te lezen!

Mocht je na het lezen van de informatie nog vragen hebben, dan kun je altijd contact opnemen; Je bent welkom voor een bezoek!

Amanda Vos en Brechje van Summeren
Locatiedirecteur Sonnewijser Vervolgonderwijs Tiel

2 Onze school

Wie zijn wij en wie zijn onze leerlingen?

De Sonnewijser is een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Wij geven onderwijs aan leerlingen van 12 tot en met 20 jaar met psychosociale problemen die zich vaak vertalen in gedragsproblemen. Onze leerlingen hebben een eigen omgeving nodig om te kunnen leren. Er is bijna altijd sprake van complexe problematiek, mogelijk minder vertrouwen in het eigen kunnen en een grote kwetsbaarheid. Onze leerlingen hebben nabijheid, duidelijkheid, grenzen en vertrouwen nodig. Door de gedragsproblemen kan een kind niet goed meekomen binnen een reguliere onderwijssetting. De leerling wordt belemmerd in zijn of haar leer- en ontwikkelproces en heeft baat bij extra ondersteuning en aandacht. Binnen de Sonnewijser wordt deze ondersteuning en aandacht geboden en voelen leerlingen zich veilig, gezien en gehoord.

In kleine groepen en binnen een veilige, kleinschalige omgeving met een voorspelbaar dagprogramma is er ruimte om te leren. De school is een oefenplek: de wereld in het klein. Door het geven van vertrouwen, grenzen en nabijheid is er ruimte om fouten te maken, daarvan te leren en jezelf te ontwikkelen.

Binnen de Sonnewijser, route vervolgonderwijs wordt met de leerling samen toegewerkt naar een diploma. Wij bieden onderwijs op vmbo-basis, kader, tl en de eerste twee jaar van de havo.

De Sonnewijser heeft nog een locatie in Tiel. Dat is de locatie Adamshof 14 in Tiel.

Stichting Oosterwijs

De Sonnewijser is onderdeel van Stichting Oosterwijs, een stichting van 6 scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs voor kinderen en jongeren in de leeftijd van 4 tot 20 jaar. Bij Oosterwijs hebben we een groot hart voor leerlingen die wat meer begeleiding nodig hebben: het maakt ons trots hen te zien groeien! Samen zetten we stappen, samen behalen we successen. 'Kansrijk door passend leren' is daarom ons motto.

Alle scholen binnen Stichting Oosterwijs zijn neutraal bijzonder. Neutraal bijzonder scholen behandelen alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen gelijkwaardig.

De zes scholen van Stichting Oosterwijs zijn de Sterrenkijker Oss en Uden, de Sonnewijser route vervolgonderwijs Oss en Tiel en de Sonnewijser route arbeid Oss en Tiel. Kijk op <https://www.oosterwijs.nl> voor meer informatie.

Locatie Tiel, Jacob Cremerstraat

Bestuurder

De bestuurder van Stichting Oosterwijs is Rein Tichelaar.

Contactgegevens: Telefoonnummer: 0412 827 979 Adres: Wethouder van Eschstraat 58, 5342 AT, Oss

Wat maakt ons onderwijs speciaal?

De Sonnewijser is een school voor jongeren die een eigen omgeving nodig hebben om te kunnen leren. Bijna altijd is er sprake van complexe problematiek, weinig vertrouwen in het eigen kunnen en een grote kwetsbaarheid. Wij weten dat en wij zien dat! Het is onze manier van werken met en voor onze leerlingen die ervoor zorgt dat onze leerlingen de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen.

Eén van onze taken is om met onze leerlingen toe te werken naar een startkwalificatie. Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger. Om de kansen op de banenmarkt te vergroten, is het belangrijk dat een leerling een startkwalificatie behaalt; dit is verankerd in wet- en regelgeving. Daarom vallen leerlingen van 16 tot 18 jaar onder de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht komt na de leerplicht. De leerplicht loopt tot en met het einde van het schooljaar waarin de leerling 16 jaar wordt. De kwalificatieplicht duurt tot de dag dat de leerling een startkwalificatie heeft gehaald óf tot de dag dat de leerling 18 jaar wordt.

De kwalificatieplicht betekent overigens niet dat een leerling tot zijn 18^e vijf dagen per week in de schoolbanken moet zitten. Het is ook mogelijk om met combinaties van 'leren en werken' aan de kwalificatieplicht te voldoen. Een voorbeeld daarvan is de beroepsbegeleidende leerweg in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo).

(Opnieuw) Motiveren tot ontwikkeling en leren

Een startkwalificatie halen is voor de meeste jongeren nog verre toekomstmuziek. Daar zijn ze vaak helemaal niet mee bezig en dat hoeft ook niet. Maar het is wel belangrijk voor ons als school. Onze jongeren staan voor een extra uitdaging bij het leren op school. Hierdoor is het risico op schoolverzuim en schooluitval bij onze jongeren groter dan bij jongeren zonder deze uitdaging. Onze leerlingen zijn vrijwel altijd jongeren die door verschillende oorzaken niet deelnemen aan het reguliere onderwijs. Hen (opnieuw) motiveren tot ontwikkeling en leren is in eerste instantie onze voornaamste opdracht.

Leren omgaan met problemen

Het gedrag waarmee onze leerlingen worstelen, komt in de regel meer voort uit onvermogen dan vanuit onwil. Een belangrijk aspect van het onderwijs op de Sonnewijser is het verbeteren van het zelfvertrouwen van onze leerlingen.

De pedagogische benadering van alle leerlingen

Wij zijn ervan overtuigd dat de school een belangrijke rol speelt in de ontwikkeling van leerlingen. School is nu eenmaal een belangrijk leefgebied van de jongere. De school heeft een belangrijke

sociale functie. Het is de plaats waar jongeren oefenen met- en groeien door de omgang met leeftijdgenoten, waar ze sociale vaardigheden verder ontwikkelen en zich kunnen spiegelen aan voorbeelden. Voor de Sonnewijser is nog een andere factor van belang, namelijk veiligheid.

Op onze school proberen wij kwetsbare leerlingen zoveel mogelijk compensatie te bieden voor factoren binnen hun zijn en binnen hun omgeving. Wij proberen onze jongeren zo goed mogelijk te begrijpen en hen door de juiste ondersteuning en begeleiding verder te helpen in hun ontwikkeling. Veiligheid is een wezenlijk aspect binnen ons pedagogisch klimaat met als belangrijkste elementen: respect, begrip, structuur, overzicht, voorspelbaarheid en gehoord en gezien worden. Ongepast gedrag of ongewenst gedrag zoals pesten proberen we tijdig te signaleren. In ons Veiligheidsplan staat hoe we dit doen en op welke manier we hiertegen optreden.

Ons veiligheidsplan is te vinden op onze website onder de downloads per locatie via de volgende link: <https://www.sonnewijser-vervolgonderwijs.nl/praktische-zaken> .

Overzichtelijk, duidelijk, veel structuur

Onze leerlingen hebben niet alleen een veilige leeromgeving nodig, maar ook een (leer)omgeving die overzichtelijk is. Wij bieden hen:

- een voorspelbaar lesprogramma
- een directe en sturende onderwijsomgeving met veel structuur:
  - in tijd (inzichtelijke dagindeling, vaste volgorde van lessen/taken/activiteiten, aansturen van werktempo)
  - in activiteiten (duidelijke opbouw van lessen, vaste structuur in theorie- en praktijklessen)
  - in ruimte (eigen werkplek, activiteiten op een vaste plek)
  - in gedragsverwachtingen
  - in opvoedingsomgeving (vriendelijk, voorspelbaar, consequent, begrenzend, neutraal)
- erkenning en herkenning, ondersteuning en begrip

Voor vrijwel alle leerlingen van de Sonnewijser zijn dit de elementen waarmee wij hen helpen bij hun ontwikkeling en het leren op school. Daarnaast bieden wij hen extra, individuele ondersteuning die aansluit bij de belemmeringen die zij ervaren.

Extra ondersteuning

Binnen onze ondersteuningsstructuur staat preventief en proactief handelen centraal. Onze leerlingen hebben een grotere ondersteuningsbehoefte waarbij er vertrouwen is dat door de specifieke setting waarin zij zijn geplaatst, zij naar hun mogelijkheden zullen profiteren van het onderwijs dat hen wordt geboden.

Uitgangspunt is dat leerlingen waarbij de ontwikkeling stagneert, tijdig worden gesignaleerd en zo snel mogelijk op school en/of in de thuissituatie de nodige extra ondersteuning krijgen. Dit is in overleg en afstemming met ouders.

Extra, leerlingsspecifieke begeleiding en ondersteuning kan bijvoorbeeld bestaan uit het aanleren van coping-strategieën, het aanleren van gedragsalternatieven, het leren door sociale interactie, het aanleren van communicatievaardigheden, het versterken van sociaal inzicht, modeling van goed gewenst gedrag, het versterken van de sensorische informatieverwerking.

Ook kunnen schooltijden afwijken en kan er ondersteuning vanuit zorg worden geboden. Voor inzet van extra ondersteuning kunnen extra financiële middelen nodig zijn vanuit het samenwerkingsverband of de gemeente.

Extra, leerlingsspecifieke ondersteuning wordt altijd vastgelegd in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). We zetten extra ondersteuning altijd planmatig in gekoppeld aan leerlingsspecifieke doelen.

Het Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Het OPP bestaat uit twee delen. Het algemene deel beschrijft de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling en de verwachte uitstroombestemming waar de leerling naar toe door zal kunnen stromen. In het handelingsdeel worden leerling specifieke doelen vastgelegd en beschrijven we hoe we samen, school, ouders en leerling, toewerken naar de uitstroombestemming. Leerlingsspecifieke doelen en de extra ondersteuning die hierbij eventueel nodig is, wordt in dit handelingsdeel vastgelegd.

Over het algemene deel van het OPP voeren we 'op overeenstemmingsgericht overleg' met ouders en leerling. We bespreken dan ook hoe de leerling zelf naar zijn of haar ontwikkeling kijkt en welke ondersteuning hij of zij denkt dat passend is voor verdere ontwikkeling. De inbreng van de leerling nemen we eveneens op in het OPP.

Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsgedeelte, dat wil zeggen dat zij mogen meebeslissen over de ondersteuning die aan hun kind geboden wordt. Tijdens het schooljaar vinden er twee tussenevaluaties plaats en één eindevaluatie.

Deze jongeren (opnieuw) motiveren tot ontwikkeling en leren is in eerste instantie onze voornaamste opdracht

3 Nieuwe leerlingen

Kennismaking

Willen jullie graag kennismaken en een keer komen kijken bij de Sonnewijser route vervolgonderwijs? We plannen graag een kennismakingsgesprek met jullie in. We kunnen alles vertellen over onze school, het onderwijs en de intakeprocedure. Ook leren we elkaar een beetje kennen en krijgen we een beter beeld van de mogelijkheden van het kind.

Daarnaast organiseren we 3 keer per jaar een informatiemiddag voor nieuwe leerlingen en hun ouders. Tijdens deze middag wordt een rondleiding door de school verzorgd waarbij u informatie over de school krijgt. Daarbij is er ook de gelegenheid om vragen te stellen. De data voor deze informatiemiddagen vind je op onze website.

Neem voor het maken van een afspraak contact op met onze intakefunctionaris:

- Linde Joosten l.joosten@sonnewijser.nl

Aanmelden

Wanneer je besluit jouw kind aan te melden, vragen wij om de dossierinformatie van het kind.

Meestal komt de schoolmaatschappelijk deskundige ook op huisbezoek.

Op basis van deze informatie bekijkt de gedragswetenschapper in samenspraak met onze Commissie van Begeleiding (CvB) of de Sonnewijser route vervolgonderwijs passend onderwijs kan bieden. Dat besluit volgt binnen 6 tot 10 weken.

Het kan ook zijn dat onze interne deskundigen tot de conclusie komen dat de Sonnewijser de leerling niet het onderwijs en de ondersteuning kan bieden die hij of zij nodig heeft. In dat geval helpen we bij het vinden van een passende plaats op een andere school. Wij helpen daarmee ook als het samenwerkingsverband negatief oordeelt en geen TLV afgeeft.

Toelaatbaarheidsverklaring

Voor toelating op de Sonnewijser is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Als jullie kind vanuit groep 8 doorstroomt naar de Sonnewijser dan vragen wij de TLV aan bij het Samenwerkingsverband waarbij wij zijn aangesloten.

Als jullie kind vanuit een reguliere voortgezet onderwijs doorstroomt naar de Sonnewijser vraagt de school van herkomst de TLV aan bij het samenwerkingsverband waarbij de school van herkomst is aangesloten. Wanneer de TLV is afgegeven nemen wij de aanmelding in behandeling.

Alle scholen voor regulier en speciaal onderwijs in een regio zijn, met uitzondering van de instellingen voor cluster 1 en 2, aangesloten bij een samenwerkingsverband. Omdat een school verplicht is zich aan te sluiten bij het samenwerkingsverband waarin de vestiging staat, in Tiel is aangesloten bij het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 25 08 Rivierenland.

Starten op de Sonnewijser

Komt je kind bij ons op school, dan ontvang je een uitnodiging voor een startgesprek met de mentor. Tijdens dit startgesprek zal er nader kennis worden gemaakt, krijgen jullie uitleg over de dagelijkse gang van zaken op de Sonnewijser, zal de eerste periode worden toegelicht en is er ruimte voor vragen vanuit jullie kant.

De eerste zes weken na plaatsing

Voor de start van een leerling op de Sonnewijser vindt een startgesprek plaats tussen de mentor waarbij de leerling geplaatst is en de leerling en ouders. De wet verplicht ons daarnaast om binnen zes schoolweken na de plaatsing, een ontwikkelingsperspectief (OPP) vast te stellen.

Om toegelaten te kunnen worden op onze school hebben de leerlingen een toelaatbaarheidsverklaring nodig

4 Welke uitstroommogelijkheden zijn er?

Scholen zijn bij het onderwijsaanbod dat zij bieden, gebonden aan de kerndoelen. Kerndoelen zijn streefdoelen. Ze beschrijven wat een school de leerlingen bijbrengt om de kansen van leerlingen op maatschappelijke participatie te vergroten. De kerndoelen voortgezet speciaal onderwijs bereiden leerlingen voor op hun verwachte uitstroombestemming.

Het uitstroombestand Vervolgonderwijs

Op de Sonnewijzer route Vervolgonderwijs bereiden leerlingen zich voor op een regulier diploma voortgezet onderwijs. Bij het uitstroombestand Vervolgonderwijs onderscheiden we op de Sonnewijzer vier verschillende leerroutes:

- vmbo-basisberoepsgerichte leerroute;
- vmbo-kaderberoepsgerichte leerroute;
- vmbo-theoretische leerroute;
- havo leerroute;

De eerste twee leerjaren van het vmbo en de eerste drie leerjaren van de havo heten 'onderbouw'.

De leerroutes vmbo

Na de onderbouw kunnen een aantal leerlingen ook doorleren via het regulier voortgezet onderwijs. Dit kan met extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband of via onze samenwerkingsconstructie met het regulier voortgezet onderwijs. Leerlingen kunnen ook na de onderbouw bij ons doorleren, dus in het voortgezet speciaal onderwijs. Er is wel een belangrijk verschil met het regulier voortgezet onderwijs. De Sonnewijzer mag namelijk zelf geen examens afnemen. Daarom bereiden wij leerlingen voor op het staatsexamen.

Beroepsgerichte programma's kunnen niet via een staatsexamen worden afgesloten. Daarom heeft de Sonnewijzer een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een reguliere school voor voortgezet onderwijs en volgen we het PTA van de betreffende school met de bijbehorende eisen. Afgesproken is dat de leerlingen daar als extraneus meedoen met het beroepsgerichte examen; voor de avo-vakken doen zij staatsexamen.

Wij bieden het profiel Dienstverlening en Producten (D&P).

De leerroute havo

Leerlingen van de leerroute havo stromen na de onderbouw door naar het reguliere onderwijs, of blijven binnen het speciaal voortgezet onderwijs. De Sonnewijzer biedt geen havo bovenbouw aan.

Staatsexamen

Het staatsexamen is een alternatieve manier om eindexamen te doen. Deze wordt niet geregeld door de overheid, maar door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Het voordeel van deze mogelijkheid is dat leerlingen binnen de vertrouwde omgeving kunnen blijven en dat de leerlingen niet verplicht zijn om in één keer examen te doen. De leerlingen kunnen per jaar een aantal vakken afsluiten. Als ze slagen krijgen zij voor dat vak een certificaat. Als alle vakken zijn afgesloten, ontvangt een leerling zijn/haar diploma dat gelijk is aan een diploma behaald met een regulier examen. Het staatsexamen bestaat uit twee verplichte onderdelen; het centraal examen en het college-examen.

Centraal examen

Het centraal examen van het staatsexamen is exact gelijk aan het centraal examen van het reguliere onderwijs. Het centraal examen van het staatsexamen en van het reguliere onderwijs vinden op hetzelfde moment plaats. Dit is ieder jaar in mei en juni. Ook is het mogelijk om het staatsexamen te herkansen, mits je daardoor kan slagen. De herexamens van het staatsexamen worden gehouden in juni en zijn gelijk aan de herexamens van het reguliere onderwijs. Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) is verantwoordelijk voor de inhoud en de exameneisen.

College-examen

Het college-examen wordt in plaats van de schoolexamens afgenomen. Het college-examen is een mondeling examen. Sommige vakken hebben daarnaast ook nog een schriftelijk deel. Het college-examen vindt plaats in mei t/m juli en de data verschillen per regio.

5 Wat leren de leerlingen op de Sonnewijzer?

De leerstof die op de Sonnewijzer aan de orde komt, is wettelijk vastgelegd in kerndoelen en examenprogramma's. Voor leerlingen met het uitstroomprofiel Vervolgonderwijs geldt dat de exameneisen van het Voortgezet Onderwijs uitgangspunt zijn voor het onderwijsaanbod. Bij elke leerroute zijn er verplichte vakken en keuzevakken. De keuzevakken zijn of worden samen met de Sonnewijzer bepaald. Bij de kerndoelen ligt dit anders.

Er zijn leergebied overstijgende en leergebied specifieke kerndoelen. De leergebied overstijgende kerndoelen gelden voor de gehele periode die leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs verblijven.

De leergebied overstijgende kerndoelen

De leergebied overstijgende kerndoelen komen bijvoorbeeld voort uit de wettelijke bepalingen vanuit de leerlijnen op 'Burgerschap'. De leergebied overstijgende kerndoelen richten zich op het leren functioneren van jongeren op het gebied van leren, werken, burgerschap, wonen en vrije tijd. Ze zijn globaal geformuleerd zodat scholen ze verschillend kunnen uitwerken, afhankelijk van het uitstroomprofiel en de verschillen tussen individuele leerlingen.

De leergebied overstijgende kerndoelen zijn onderverdeeld in vier thema's:

- 1 Leren leren
- 2 Leren taken uitvoeren
- 3 Leren functioneren in sociale situaties
- 4 Ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief

1. Leren leren

De kerndoelen 'leren leren' zijn onderdeel van alle lessen. Ze vormen de basis voor al het leren en kunnen daarom het beste worden geleerd als steeds terugkomend onderdeel van een les. Het thema 'leren leren' is erop gericht dat de leerling leert om (mede)verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces, actief werkt aan zijn eigen ontwikkeling en met zelfvertrouwen kennis opbouwt. In

onze leerlijn hebben wij 'leren leren' uitgewerkt in vijf aspecten: taakaanpak, reflectie op werk, hulp vragen, zelfstandig (door)werken en samenwerken. Het thema 'leren leren' is een vast onderdeel van de mentorgesprekken, bij stages en stagegesprekken. Hiernaast wordt ondersteunend gebruik gemaakt van de methode Tumult. De vaardigheden 'plannen', 'leerstrategieën', 'informatievaardigheden', 'mondeling en schriftelijk presenteren' en samenwerken komen elk jaar terug, maar dan met meer verdieping, uitdaging of zelfstandigheid.

2. Leren taken uitvoeren

Het doel van dit thema is om de leerling een zo groot mogelijke zelfstandigheid en eigen regie aan te leren. Ook dit thema is steeds een aandachtspunt in de lessen. Wij leren leerlingen om taken zo planmatig, methodisch en zelfstandig mogelijk uit te voeren en waar nodig hulp te vragen. Wij stellen leerlingen in staat om, met gerichte begeleiding van de volwassenen in hun omgeving, een groei in hun autonomie door te maken. In onze leerlijn laten we zien dat wij dit aanvankelijk doen binnen de context van adequate structurering en leiding. Naarmate leerlingen meer in staat zijn het eigen gedrag op dit punt te sturen, is er meer ruimte voor eigen inbreng. Ons doel is leerlingen in toenemende mate in staat te stellen het eigen ontwikkelingsproces mee te registreren.

3. Leren functioneren in sociale situaties

Het thema 'functioneren in sociale situaties' is voor een school als de Sonnewijser belangrijk. Dit omdat veel van onze leerlingen bepaalde competenties op sociaal, emotioneel en communicatief gebied niet als vanzelf ontwikkelen. Aan de doelen uit dit thema werken we dan ook planmatig en methodisch.

We gebruiken daarvoor onder andere de methode Tumult. De doorgaande leerlijn sociaal-emotionele vaardigheden bestaat uit 5 thema's: kennismaken, samen leven, zelfvertrouwen, communiceren en conflicten voorkomen en oplossen. Elk thema bevat leerdoelen die gaan over omgaan met jezelf en omgaan met de ander. De vaardigheden komen ieder jaar terug, maar dan elke keer met meer verdieping, uitdaging of zelfstandigheid.

4. Ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief

Dit thema beoogt leerlingen bewust te maken van hun kracht en kwaliteiten, mogelijkheden en beperkingen. Het ontwikkelen van een positief zelfbeeld en een realistische kijk op de eigen toekomstmogelijkheden, zijn in dit thema cruciale doelen. Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) neemt een belangrijke plaats in binnen het vernieuwde vmbo. Leerlingen tonen via het loopbaandossier aan welke betekenisvolle ervaringen zij hebben opgedaan. Zij maken met het loopbaandossier de eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en anderen. Leerlingen starten met het samenstellen van een loopbaandossier in leerjaar 1. In het eerste leerjaar voert de mentor twee keer per jaar een loopbaangesprek met de leerling. Aanvankelijk is de inhoud van die gesprekken vrij algemeen; in het verloop jaar leerjaar 4 wordt de inhoud steeds specifieker. We maken daarbij gebruik van AMN loopbaanleren. In deze digitale omgeving bouwt de leerling aan zijn loopbaandossier en wordt er in stappen toegewerkt naar een bewuste en onderzochte keuze voor een vervolgstudie.

De leergebied overstijgende kerndoelen richten zich op het leren functioneren van jongeren op het gebied van leren, werken, burgerschap, wonen en vrije tijd.

De leergebied specifieke kerndoelen

De leergebied specifieke kerndoelen zijn bepalend voor het onderwijs in de volgende leergebieden:

- Nederlands;
- Rekenen en wiskunde;
- Engels;
- Mens, natuur en techniek;
- Mens en maatschappij;
- Culturele oriëntatie en creatieve expressie;
- Bewegen en sport;

De kerndoelen beschrijven de gebieden waarop het onderwijsaanbod in een bepaald leergebied zich moet richten. De kerndoelen zijn dus niet geformuleerd in eisen waaraan leerlingen qua niveau moeten voldoen. Dit is anders bij de vakken Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en bij Engels. Deze vakken zijn ook nog inhoudelijk uitgewerkt in referentieniveaus waarin concreet staat wat leerlingen moeten kennen en kunnen op een bepaald moment in hun schoolloopbaan.

De kerndoelen beschrijven de gebieden waarop het onderwijsaanbod in een bepaald leergebied zich moet richten. De kerndoelen zijn dus niet geformuleerd in eisen waaraan leerlingen qua niveau moeten voldoen. Dit is anders bij de vakken Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en bij Engels. Deze vakken zijn ook nog inhoudelijk uitgewerkt in referentieniveaus waarin concreet staat wat leerlingen moeten kennen en kunnen op een bepaald moment in hun schoolloopbaan.

Leerlingen van het speciaal onderwijs moeten bij de vakken Nederlandse taal en rekenen en wiskunde taken van ten minste niveau 1F of het naastliggende hogere niveau 1S, beheersen. Leerlingen op mbo niveau 1, 2 en 3 en het vmbo moeten aan het einde van deze opleiding bij deze beide vakken minimaal taken op referentieniveau 2F goed kunnen maken. Om scholen te helpen bij de inschatting of leerlingen het vereiste eindniveau bij deze vakken zullen halen, zijn voor de onderbouw tussendoelen vastgesteld.

Ook bij Engels moet de luister-, spreek-, schrijf- en leesvaardigheid aan een vooraf vastgesteld eindniveau voldoen.

De leerstof voor leerlingen met het uitstroomprofiel Vervolgonderwijs

De leerstof die wij deze leerlingen aanbieden, is afgestemd op de eisen die de overheid via de exameneisen daaraan stelt. Wij gebruiken methodes die voldoen aan eigentijdse vakinhoudelijke eisen. Zo leiden de methoden voor Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en Engels leerlingen naar

het bij hun leerroute passende beheersingsniveau. Het leergebied Mens, natuur en techniek vullen we in met de vakken natuur- en scheikunde, techniek en biologie; bij het leergebied Mens en maatschappij gebeurt dit met vakken als aardrijkskunde en geschiedenis. Daarnaast krijgen de leerlingen ook vakken als gym, tekenen en handvaardigheid aangeboden, om er zo voor te zorgen dat alle leergebieden worden aangeboden. In de onderbouw werken wij methodegericht, conform de leerlijn per vakgebied. Het volgen van de methode is geen doel op zich, maar een middel om de leerlijn te volgen en leerdoelen te behalen.

Vmbo-t-leerlingen die bij de Sonnewijser het traject naar het staatsexamen volgen kunnen kiezen uit vier profielen. Een aantal vakken is voor iedereen verplicht. Dat is het gemeenschappelijke deel. Daarnaast is er het profieldeel. Het profieldeel bevat de verplichte vakken die horen bij het profiel dat de leerling heeft gekozen. Tot slot kiest de leerling een aantal vakken uit het vrije deel. Een vakkenpakket is compleet bij zeven vakken en het profielwerkstuk. De Sonnewijser stelt ook het vak maatschappijkunde als 8^e vak verplicht.

Ook leerlingen die de vmbo-basisberoepsgerichte leerroute of de vmbo-kaderberoepsgerichte leerroute volgen, kunnen op de Sonnewijser naar het examen toewerken. Echter, beroepsgerichte programma's kunnen niet via een staatsexamen worden afgesloten. Gekozen is voor het profiel Dienstverlening en Producten (D&P) in Tiel kan er daarnaast ook gekozen worden voor het profiel Produceren, installeren en energie (PIE) Logistiek, economie en ondernemen (LEO) en Horeca, bakkerij en recreatie (HBR). Locatie Tiel volgt het beroepsgerichte programma van het KWC voor D&P en het Lingecollege voor de overige profielen.

Stage

Op de VSO De Sonnewijser Tiel hanteren wij stages binnen het derde leerjaar van het VMBO. Tijdens deze stages krijgen de leerlingen de kans om werkervaring op te doen en te ontdekken welke beroepen en sectoren hen aanspreken. De duur van de stages verschillen per leerjaar.

4e leerjaar VMBO B/K

Binnen het 4e leerjaar van het VMBO- Basis/Kader duren de stages gemiddeld 15 tot 20 weken. Deze vinden plaats bij verschillende bedrijven en organisaties in de regio. De leerlingen worden tijdens hun stage begeleid door een stagebegeleider vanuit de Sonnewijser, die regelmatig contact heeft met zowel de leerling als de stagebegeleider op de werkvloer. Samen met hen streven we naar het ontwikkelen van competenties. De stages zijn daarom een belangrijk onderdeel van het onderwijsprogramma, omdat ze bijdragen aan de persoonlijke en professionele ontwikkeling van de leerlingen. Daarnaast helpen de stages de leerlingen bij het maken van een weloverwogen keuze voor een vervolgopleiding en/of beroep (-sgerichte opleiding). Ook hebben alle leerlingen een stageboek met opdrachten die ze tijdens hun stage moeten uitvoeren.

Deze opdrachten zijn gericht op het ontwikkelen van verschillende vaardigheden en het reflecteren op hun leerervaringen. Zo worden de leerlingen gestimuleerd om actief bezig te zijn met hun stage

en werkomgeving. Het zet aan tot denken over eigen handelen binnen de stage. Hierbij proberen we om het maximale uit hun leerervaringen te halen.

Dit stagetraject is gekoppeld aan het Programma Van Toetsing van onze samenwerkingspartner Koningin Wilhelmina Collega te Culemborg. De stage moet voldoende zijn afgerond om op examen te gaan.

3e leerjaar B/K

Binnen het 3e leerjaar Basis/Kader kan er voor worden gekozen om een stage in te lassen binnen het onderwijs aanbod. Het doel is doorstroming richting een MBO 1 opleiding of route Arbeid op korte termijn.

6 Hoe is het onderwijs op de Sonnewijser georganiseerd?

Groepssamenstelling

Wij stellen deze groepen jaarlijks met veel zorg samen; dit doen wij op basis van de leerling kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van elke leerling. Het mentorraat kan bestaan uit twee docent als deze parttime werken.

De leerstofjaarklassen

Wij delen de leerlingen zoveel mogelijk per leerjaar in. Op de Sonnewijser werken we met heterogene en homogene klassen. In heterogene klassen zitten leerlingen die verschillende leerroutes of verschillende jaarroutes volgen.

De spil in onze ondersteuningsstructuur is de mentor

7 Hoe ziet de ondersteuningsstructuur eruit op de Sonnewijzer?

Binnen onze zorgstructuur staat preventief en proactief handelen centraal.

Onze leerlingen zijn in beginsel leerlingen met een hogere ondersteuningsbehoefte waarbij er vertrouwen is dat door de specifieke setting waarin zij zijn geplaatst, zij naar hun mogelijkheden zullen profiteren van het onderwijs dat hen wordt geboden. Uitgangspunt is dat leerlingen waarbij de ontwikkeling stagneert, tijdig worden gesignaleerd en zo snel mogelijk op school en/of in de thuissituatie de nodige extra ondersteuning krijgen.

Spil in de zorgstructuur zijn de mentoren. De mentor en co-mentor evalueren twee keer per schooljaar of de leerling zich volgens de leerroute en daarmee volgens verwachting ontwikkelt. In onze zorgstructuur doorlopen wij een aantal vaste stappen.

Binnen de zorgstructuur staat preventief en proactief handelen centraal. Onze leerlingen zijn in beginsel zorgleerlingen waarbij er vertrouwen is dat door de setting van het speciaal onderwijs de leerlingen naar hun mogelijkheden zullen profiteren van het onderwijs dat hen wordt geboden. We houden de ontwikkeling van onze leerlingen nauwlettend in de gaten. Regelmatig vinden er leerlingbesprekingen plaats. Wanneer een leerling achterblijft, een buitengewone voorsprong heeft of er twijfels zijn over het welbevinden, wordt er contact opgenomen met de ouders. Uitgangspunt is dat leerlingen waarbij de ontwikkeling stagneert op tijd gezien worden en zo snel mogelijk op school en/of thuis de nodige extra ondersteuning krijgen. De spil in de zorgstructuur is de mentor.

Stap 1: Preventieve zorg op het niveau van de klas

Docenten, waaronder mentoren, die vaststellen dat de ontwikkeling van een leerling niet verloopt conform de verwachtingen, gaat te rade bij de directe collega's. Wij kiezen er nadrukkelijk voor om in deze fase collegiale consultatie in te zetten. Collegiale consultatie is een belangrijk instrument in het 'met en van elkaar leren': impliciete persoonsgebonden ervaringskennis wordt expliciet gemaakt zodat anderen daarvan kunnen profiteren. Het zet de ontwikkeling naar een breed gedragen professionaliteitsopvatting in gang en stimuleert de ontwikkeling van een solistisch opererende docent naar de omgevingsgerichte met anderen samenwerkende professional. De suggesties van de collega beschouwen wij als bindend in die zin dat de betrokken leraar daarmee daadwerkelijk kortdurend in de klas aan de slag gaat.

Als blijkt dat de door de collega's voorgestelde interventies niet tot het gewenste resultaat leiden, meldt de mentor de leerling aan bij de intern begeleider of de gedragswetenschapper voor een leerlingbespreking. Dit gebeurt ook als tijdens de collegiale consultatie blijkt dat de problematiek van de leerling veel dieper gaat en complexer is dan aanvankelijk gedacht.

Stap 2: De leerlingbespreking

Leerlingen die bij het leren en/of gedragsmatig niet voldoende vooruit gaan, worden aangemeld voor een leerlingbespreking. De school stelt ouders hiervan op de hoogte. Leerlingen die zijn aangemeld voor een leerlingbespreking, zijn opgenomen in het systeem van leerlingenzorg op schoolniveau. Dit betekent: de Commissie van Begeleiding (CvB) is nu aan zet. De interne deskundige monitort vanaf dat moment het vervolgtraject; de mentor blijft de spil en is dus bij alle vervolgstappen betrokken. De Sonnewijzer kent een smalle CvB en een brede CvB. Bij de keuze voor bespreking in de smalle CvB gaat de betreffende deskundige ervan uit dat hij/zij de mentor goed op weg kan helpen. De

leerlingbespreking in de smalle setting vindt plaats via een individuele afspraak tussen mentor en betreffend CvB-lid. In dat geval leidt de bespreking tot afspraken over interventies die worden besproken met ouders en leerlingen en worden opgenomen in het handelingsdeel van het OPP. Als de interventie niet tot het gewenste resultaat leidt, meldt de mentor de leerling aan voor leerlingbespreking in een brede setting van de CvB. De brede CvB is ook aan de orde als de mentor en de betreffende deskundige inschatten dat het wenselijk is de hulpvraag van de leerling vanuit verschillende invalshoeken te bekijken.

Stap 3: De brede CvB

De mentor stelt in beginsel vóór de bespreking de ouders van de betrokken leerling op de hoogte van zijn/haar zorg en vertelt hen dat hun kind in de CvB zal worden besproken.

De CvB is een multidisciplinair team. Aan de bespreking in de CvB doen verschillende deskundigen vanuit verschillende disciplines mee: betrokken mentor, de maatschappelijke deskundige, de gedragswetenschapper, de intern begeleider en de locatieleider tevens voorzitter van de CvB. Zo nodig sluiten de locatiedirecteur, de uitstroomcoördinator, de achterwacht of vakleerkrachten aan. De jeugdarts en medewerkers van het wijkteam zijn externe deskundigen die op regelmatige basis aansluiten bij de CvB besprekingen. Zij sluiten aan bij besprekingen met een complexe casuïstiek. Ze adviseren mede over te ondernemen stappen en de jeugdarts biedt mogelijkheid tot een medisch consult. Zij speelt een belangrijke rol in de advisering waar het gaat om frequent verzuim van leerlingen en ze adviseert de school over de belastbaarheid van leerlingen. Zorgen over een leerling worden besproken en preventief in gezamenlijkheid opgepakt.

Belangrijke vragen

De brede CvB heeft zowel een diagnostische als adviserende taak. Verschillende disciplines proberen via een combinatie van vragen tot een gewenste aanpak te komen. Het gaat dan om vragen als:

- Wat is er aan de hand?
- Om welk type probleem gaat het?
- Waarom zijn deze problemen er?
- Welke factoren in de leerling, de onderwijsleersituatie en/of opvoedingssituatie kunnen het probleem verklaren?

Hoe kan deze leerling het beste geholpen worden? Mogelijke besluiten

De bespreking in de brede CvB kan leiden tot besluiten als:

- We stellen de ouders en leerling voor het handelingsdeel van het OPP aan te passen;
- aanvullend diagnostisch onderzoek te doen;
- of aanvullende expertise van een externe deskundige zoals de schoolarts, jeugdhulpverlener in te schakelen. In goed overleg met ouders wordt besloten welke hulp het beste is.

Individueel traject

Een leerling die meer ondersteuning nodig heeft dan in de klas geboden kan worden op didactisch of sociaal emotioneel gebied of een leerling die niet volledig in een reguliere vso klas aanwezig kan zijn, kan een individueel traject geboden worden.

Dit is binnen de T.O.M.-klas, dit staat voor Traject Op Maat. Daar volgt de leerling een individueel traject met passende begeleiding. Wij bieden echter geen individueel onderwijs. In het OPP worden

de doelen van de leerling beschreven. Iedere vier tot zes weken vindt een evaluatie plaats en worden vervolgstappen besproken.

Leerlingen met een individueel onderwijsprogramma kunnen afwijkende schooltijden van de reguliere lestijden hebben. Hiervan wordt altijd melding gemaakt bij de onderwijsinspectie.

8 Inspraak leerlingen

Leerlingen en het ondersteuningsaanbod

Leerlingen hebben een belangrijke rol bij het formuleren van hun eigen ontwikkeldoelen en de hierbij benodigde ondersteuning. Daarnaast wordt aan alle leerlingen gevraagd om input te geven op het algemene ondersteuningsaanbod. Dit gebeurt bij ons op school door de leerlingenraad die informatie van hun klasgenoten meenemen naar het overleg. De leerlingenraad, onder begeleiding van een werknemer van de school, zal de feedback op het ondersteuningsaanbod bundelen en presenteren aan de commissie van begeleiding. De leerlingenraad heeft het recht te vragen wat er met de feedback is gebeurd ter monitoring van het proces.

Onze leerlingenraad

Wij zijn trots op onze leerlingenraad! Ieder jaar worden de klassenvertegenwoordigers gekozen via een officiële verkiezing in hun klas waarbij leerlingen die dat graag willen hun competenties en specifieke wensen voor deelname aan de leerlingenraad kenbaar maken. Dat is een leuke en spannende gebeurtenis. Eens per maand komt de raad bijeen – afwisselend op een van onze beide locaties. Leerlingenraad deelnemers bespreken van te voren de agenda in hun klas; ook staat er in elke klas een ideeënbusje, zodat alle leerlingen van de school betrokken zijn bij de leerlingenraad. Bij de leerlingenraadvergadering is een van de locatieleiders aanwezig. Naast de vergaderingen worden de leerlingen ook betrokken bij andere gebeurtenissen, te denken valt aan ontvangst van de inspectie en rondleidingen van externe partners.

9 Kwaliteitszorg: zicht op ontwikkeling

We vinden het belangrijk om zicht te houden op de ontwikkeling en werken hard om onze onderwijskwaliteit te versterken. We doen dit door middel van het werken in 4D: Data, Duiden, Doelen, Doen. Deze kwaliteitscyclus doorlopen we op niveau van de leerling, de groep én school.

Leerlingontwikkeling

Al onze leerlingen hebben een OPP, zoals eerder in deze schoolgids beschreven. Het OPP geeft sturing aan de individuele leerlingontwikkeling en wordt aanvullend ingezet op onze basisondersteuning en het basisaanbod.

Middels toetsen, observaties en het leerlingenwerk stellen leraren vast welke leerling welke leerstofonderdelen (zeer) vlot beheerst en welke leerling daarbij moeilijkheden ondervindt. Op grond van deze informatie stemmen wij het onderwijs af op de instructie- en begeleidingsbehoeften van de leerlingen.

Het vaardigheidsniveau en de ontwikkeling van de onderbouwleerlingen brengen we daarnaast jaarlijks in beeld middels extern genormeerde toetsen. Via deze toetsen kunnen we de prestaties van onze onderbouwleerlingen bij Nederlands, rekenen en wiskunde en Engels vergelijken met een landelijke normgroep. We maken daarbij gebruik van het Cito-leerlingvolgsysteem voortgezet onderwijs. De leerlingen maken de Cito-toetsen op het niveau dat bij hen past.

De ontwikkeling van de sociale competenties monitoren we met behulp van de SCOL. De SCOL laat zien in welke mate leerlingen beschikken over voldoende kennis en vaardigheden om in de sociale wereld succesvol te kunnen functioneren.

De ontwikkeling van de maatschappelijke competenties monitoren we met ingang van schooljaar 2024-2025 met behulp van 'Burgerschap Meten'.

Alle resultaten worden geregistreerd in het digitaal leerlingvolgsysteem Som2Day.

Groepsontwikkeling

De data die we op leerlingniveau ophalen, benutten we ook voor de groepsontwikkeling. De mentor bespreekt de ontwikkeling van de groep regelmatig met de intern begeleider. De groepsresultaten worden halfjaarlijks besproken tijdens de groepsbespreking waarbij ook de gedragswetenschapper aansluit. Op basis van de bevindingen wordt een plan van aanpak gemaakt voor de groep.

De intern begeleider en de gedragswetenschapper voeren observaties uit in de klassen en kunnen vroeg signaleren. Leerlingen die niet voldoende vooruitgaan, komen door deze observaties en door de groeps- en leerlingbesprekingen in beeld. Met een groepsplan of andere vorm van begeleiding bekijken we hoe de groep- of de leerling de juiste ondersteuning kan krijgen.

Schoolontwikkeling

Wij houden onze onderwijskwaliteit op een hoog niveau. In onze strategische koers 2022-2026 lees je hoe we dat doen en wat onze kwaliteitsambities zijn.

De strategische koers vertalen we naar een schoolplan en naar jaarplannen. Hierbij benutten we de data en analyses die we gedurende het schooljaar ophalen. In het schoolplan en de jaarplannen werken we uit op welke aspecten van de onderwijskwaliteit we ontwikkeling inzetten.

Onze doelen

We zetten in op kwalitatief goed onderwijs. We willen daarmee ook bepaalde resultaten bereiken. Daarom hebben we opgeschreven welke doelen we willen halen. We noemen dit ambities. Dit is een samenvatting van onze belangrijkste ambities voor de leerroute vervolgonderwijs:

- Minimaal 20% van de leerlingen die tussentijds uitstromen, stromen uit naar regulier onderwijs.
- Minimaal 90% van de einduitstroom stroomt uit naar vervolgonderwijs.
- Minimaal 80% van onze leerlingen stroomt uit op het niveau dat is vastgesteld in het OPP.
- Minimaal 75% van de leerlingen aan het einde van de schoolperiode de door de school beoogde streefniveaus op de kernvakken behaalt. Dit uit zich in een voldoende op het examen.
- Minimaal 75% van de leerlingen aan het einde van de schoolperiode de door de school beoogde sociale opbrengsten.

Onze resultaten

Het afgelopen schooljaar zijn de leerlingen van de Sonnewijser als volgt doorgestroomd:

Vmbo-basisberoeps gerichte leerweg	Doorstroom naar volgend leerjaar	Tussentijdse uitstroom naar regulier voortgezet onderwijs	Tussentijdse uitstroom naar speciaal voortgezet onderwijs	Uitstroom naar vervolgonderwijs (mbo)	Uitstroom naar arbeid	anders
Leerjaar 1	6	1	1			2
Leerjaar 2	6	1		1		1
Leerjaar 3	4					1
Leerjaar 4						1
Leerjaar 5						

Vmbo-kaderberoeps gerichte leerweg	Doorstroom naar volgend leerjaar	Tussentijdse uitstroom naar regulier voortgezet onderwijs	Tussentijdse uitstroom naar speciaal voortgezet onderwijs	Uitstroom naar vervolgonderwijs (mbo)	Uitstroom naar arbeid	anders
Leerjaar 1	10					
Leerjaar 2	4					
Leerjaar 3	6			1		
Leerjaar 4						
Leerjaar 5						

Vmbo-theoretische leerweg	Doorstroom naar volgend leerjaar	Tussentijdse uitstroom naar regulier voortgezet onderwijs	Tussentijdse uitstroom naar speciaal voortgezet onderwijs	Uitstroom naar vervolgonderwijs (mbo)	Uitstroom naar arbeid	anders
Leerjaar 1	5					1
Leerjaar 2	4			1		2
Leerjaar 3	5			1		1
Leerjaar 4						1
Leerjaar 5						

havo	Doorstroom naar volgend leerjaar	Tussentijdse uitstroom naar regulier voortgezet onderwijs	Tussentijdse uitstroom naar speciaal voortgezet onderwijs	Uitstroom naar vervolgonderwijs (mbo)	Uitstroom naar arbeid	anders
Leerjaar 1	1					
Leerjaar 2	1	2				1
Leerjaar 3		2	1	1		

Gemiddeld stroomt in de afgelopen 3 jaar 88,5% van de leerlingen uit naar vervolgonderwijs. Slechts een klein deel van de leerlingen stroomt uit richting arbeid. Daarmee voldoen wij aan de normen die de Inspectie daarvoor hanteert¹.

Diploma 2024-2025

Leerroute	Aantal leerlingen dat opgegaan is voor een geheel diploma	Aantal leerlingen dat een diploma heeft behaald	% Leerlingen dat een diploma heeft behaald
vmbo-b	4	4	100%
Vmbo-k	4	4	100%
vmbo-t	5	5	100%
havo			

Gemiddeld stroomt in de afgelopen 3 jaar 88,5% van de leerlingen uit naar Vervolgonderwijs. Slechts een klein deel van de leerlingen stroomt uit richting arbeid. Daarmee voldoen wij aan de normen die de Inspectie daarvoor hanteert².

¹ In deze tabel en conclusie zijn beide scholen voor vervolgonderwijs meegenomen

² In deze tabel en conclusie zijn beide scholen voor vervolgonderwijs meegenomen

Onze verbeteracties en aandachtspunten

Naar aanleiding van onze resultaten hebben wij de volgende verbeteracties en aandachtspunten geformuleerd op schoolniveau:

- Aanhoudende aandacht voor systematisch observeren en rapporteren;
- Herhaalde deskundigheidsbevordering op het gebied van psychopathologie, het Landelijk Doelgroepenmodel en de mogelijkheden om de psychosociale tekorten van leerling bij het leren en ontwikkelen op school te versterken;
- Na iedere meting een analyse op schoolniveau door een intern deskundige;
- Jaarlijks een analyse door de mentor op groepsniveau;
- Integratie van de pedagogische groepsbespreking en de didactische groepsbespreking.
- Verdere verdieping en uitwerking van preventieve positieve gedragsverwachtingen en mogelijke implementatie van een methodiek.
- Verdiepen in het aanbod voor sociale vaardigheden en de manier waarop we dit willen blijven meten in samenwerking met de andere scholen binnen Oosterwijs;
- Op termijn ontwikkelen van normen voor de verschillende doelgroepen binnen de school.

10 Wat zijn de doelen in ons meerjarenbeleidsplan?

In ons schoolplan 2022 – 2026 staat waaraan we in de komende jaren werken en welke resultaten we daarbij willen realiseren. We onderscheiden twee actielijnen: de actielijn Onderwijs en ontwikkeling en de actielijn Organisatie.

Onze stichting heeft een koers uitgezet waar de meerjarenbeleidsplannen op zijn gebaseerd. De kernwaarden van deze koers zijn trots, plezier, groei en verbinding. Deze pijlers stellen hoge eisen aan onze organisatiestructuur en organisatieklimaat. Wij vinden het belangrijk dat de sfeer binnen de school uitstraalt dat we plezier hebben in wat we doen en trots zijn op de groei die we samen doormaken. Door de verbinding met elkaar en met onze omgeving zo optimaal mogelijk te benutten zorgen we er samen voor dat onze leerlingen zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen op ieders persoonlijke manier.

De actielijn Onderwijs en ontwikkeling is gericht op de verdere ontwikkeling en verrijking van ons onderwijs. Hierin is de doorgaande leerlijn, talentontwikkeling, praktijkgericht leren en burgerschap een groot aandachtspunt. Bij de actielijn Organisatie staat samenwerking met verschillende partijen centraal, om zo de kansen en mogelijkheden van onze leerlingen optimaal te benutten in de maatschappij.

De eigen ontwikkeling als school

In het voorjaar van 2023 is de onderwijsinspectie langs geweest. We zijn ons er van bewust dat verschillende zaken om ontwikkeling vragen en we weten waar de knelpunten zitten. Het team is zich bewust van de opdracht en we gaan er met elkaar de schouders onder zetten!

In de komende vier jaar willen we de ingezette lijn doorzetten en doelgericht verder werken aan samenwerking en verbinding met de omgeving. Bij ons streven om 'een school te zijn die midden in de samenleving staat en een duurzame verbinding met de omgeving heeft', gaan we werken aan:

- Het intensiveren van samenwerkingsconstructies met relevante partners zoals scholen, bedrijven, jeugdzorg, gemeenten en niet in de laatste plaats met ouders.

Voor de concrete uitwerking van onze bovenschoolse actielijnen verwijzen we naar het meerjarenbeleidsplan dat als bijlage aan het schoolplan is toegevoegd. Je vindt ons schoolplan en de bijlage op onze website www.sonnewijser.nl / www.sonnewijser-vervolgonderwijs.nl

11 Hoe betreft de Sonnewijser de ouders?

Wij werken vanuit de aanname dat ouders onze ‘partners zijn in onderwijs en opvoeding’. In de contacten met ouders gaat het om tweerichtingsverkeer en wederkerigheid. Wij hechten zeer aan een goede samenwerking, omdat dit een belangrijke factor is voor leerlingen om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen.

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor zowel leerlingen als ouders. Met de ouders maken wij individuele afspraken over de manier en frequentie waarmee we het contact onderhouden.

Gesprekken op school

Je kunt als ouder op elk moment een afspraak maken voor een gesprek op school. Onze mentoren gaan niet op huisbezoek; onze schoolmaatschappelijk werker verzorgt de thuisbegeleiding/huisbezoeken.

Wij nodigen ouders minimaal twee keer per jaar uit voor de OPP-bespreking. In die bespreking licht de mentor toe hoe de leerling zich ontwikkelt. In een OPP-bespreking gaat het om de vraag ‘gaat de leerling uitstromen op het niveau dat bij de aanvang van de loopbaan op de Sonnewijser is vastgesteld’.

Verder krijgen de leerlingen twee keer per jaar een rapport. De mentor en co-mentor zijn samen verantwoordelijk voor het samenstellen daarvan. De mentor bespreekt het rapport eerst met de leerling. Daarna nodigt de mentor ouders én leerling uit voor een 15-minuten gesprek. Omdat wij leerlingen zoveel mogelijk bij het eigen leerproces betrekken, vinden wij het belangrijk dat ook de leerling deelneemt aan het rapportgesprek. Soms neemt ook een lid van de CvB aan het gesprek deel.

Naast deze individuele gesprekken hebben we ouder-informatieavonden. Dat zijn avonden die de school organiseert en waarbij wij ouders informeren over bijvoorbeeld de mogelijkheden voor onze leerlingen na de Sonnewijser, maar het kan ook gaan over huiswerkbegeleiding, omgaan met leerlingen in de puberteit etc.

Meer informeel zijn bijvoorbeeld, de afscheidsavond en de diploma/certificaat-uitreiking. Ook hier ben je als ouder bijzonder welkom.

Informatie over actuele zaken

De verschillende locaties van de Sonnewijser informeren ouders en leerlingen op hun eigen manier over actuele zaken. Zo werkt de ene locatie met sociale media kanalen en een andere locatie werkt liever met een nieuwsbrief aan ouders. Wij streven er naar hier meer eenduidigheid in aan te brengen. Als je informatie mist of je hebt tips hoe wij ouders beter kunnen informeren, horen wij dat graag.

Recht op informatie

Ons uitgangspunt is dat iedere ouder in beginsel recht heeft op informatie van de school over zijn of haar kind. Wij houden ons echter aan de wet. Dat betekent dat er wel verschillen zijn in het recht op informatie. De ene ouder heeft recht op meer informatie dan de andere; een enkele ouder heeft zelfs geen recht op informatie.

Informatie voorziening aan gescheiden ouders

Voor ouders die met elkaar getrouwd zijn of samenwonen en die het gezag over hun kinderen hebben, is de situatie gemakkelijk. Zij krijgen steeds gezamenlijk alle informatie over hun kind. Voor ouders die gescheiden zijn, die niet meer bij elkaar wonen en die beiden het gezag hebben, ligt het niet anders. Zij hebben allebei recht op alle informatie over hun kind. Beide ouders dienen dan wel hun contactgegevens door te geven. Wij gaan er ook vanuit dat je gezamenlijk op oudergesprek kunt komen.

Wettelijke beperkingen informatierecht

Ouders die geen gezag (meer) hebben over het kind, hebben ook recht op informatie. Deze ouders zullen daar wel zelf om moeten vragen. De school hoeft uit zichzelf geen informatie te geven aan deze ouders.

Als het gaat om de vader, moet deze bovendien het kind hebben erkend. Als dat niet het geval is, heeft hij geen recht op informatie, ook niet als hij erom vraagt. Het beperkte recht op informatie over het kind betreft alleen belangrijke feiten en omstandigheden, dus informatie over schoolvorderingen en informatie die andere aspecten van de ontwikkeling raken. Als het belang van het kind met het verstrekken van de informatie in het geding is, hebben deze ouders geen recht op informatie. Dit kan het geval zijn als een rechter of een psycholoog heeft geoordeeld dat het geven van informatie aan deze ouder het kind zal schaden. Hiervan moet schriftelijk bewijs aan de locatieleider worden overlegd. Dit bewijs wordt aan het dossier van de leerling toegevoegd. Aan de niet met gezag belaste ouder wordt alleen informatie verstrekt die ook aan de ouder met gezag wordt gegeven. Voogden hebben hetzelfde recht op informatie als ouders met gezag. Grootouders daarentegen hebben geen wettelijk recht op informatie.

Medezeggenschapsraad

Elke school in Nederland heeft een medezeggenschapsraad (MR). Dat is wettelijk zo geregeld. Een MR bestaat uit ouders en personeel. De MR praat mee over alles wat met de school te maken heeft en kan dus invloed uitoefenen op het beleid van de school. De omvang van de raad is afhankelijk van het aantal leerlingen op een school. Verkiezingen bepalen wie er mag meepraten en meebeslissen in de MR.

In het medezeggenschapsreglement staat hoe de verkiezingen zijn geregeld. Op de website van de WMS (Wet medezeggenschap op scholen) vind je achtergrondartikelen en uitgebreide informatie over de Wet medezeggenschap op scholen.

Adres MR

Er is één MR voor de Sterrenkijker en de Sonnewijser samen, genaamd MR Oosterwijs. Hierin zijn ouders en teamleden actief. De MR heeft als doel om namens alle ouders en het personeel mee te denken en te overleggen met het bestuur van de stichting over de (toekomstige) koers van onze scholen, het aanbod van onderwijs binnen de scholen en de daarbij bijbehorende sociale ontwikkeling van de kinderen.

Aangezien de MR een vertegenwoordiging is van alle ouders en personeel is het van groot belang te weten wat er onder jullie als ouders leeft. Wat gaat goed, maar vooral ook waar zien we mogelijkheden voor verbetering. Graag horen we dat van jou als ouder zelf want met z'n allen zijn we verantwoordelijk voor een prettige en veilige (leer)omgeving voor onze kinderen. Wij zijn bereikbaar via mr@oosterwijs.nl

12 Wat je nog meer moet weten

Naast informatie over ons onderwijs, zijn nog een paar andere zaken van belang. Wij lichten de belangrijkste onderwerpen hier kort toe.

Schooltijden

De schooldagen hebben een vast ritme. Elke schooldag begint om 8.25 en eindigt om 14.20 uur. Op de eerste schooldag krijgen de leerlingen hun lesrooster zodat duidelijk is op welke dagen ze welke lessen hebben.

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Onderbouw	8.25 -14.20	8.25 -14.20	8.25 -14.20	8.25 -14.20	8.25 -14.20
Bovenbouw	8.25 -14.20	8.25 -14.20	8.25-12.15	8.25 -14.20	8.25 -14.20

Vakanties en studiedagen

De Sonnewijser Tiel valt onder regio Midden. We starten het schooljaar op 1 september.

Herfstvakantie	maandag 20 oktober t/m vrijdag 24 oktober 2025
Kerstvakantie	maandag 22 december 2025 t/m vrijdag 2 januari 2026
Voorjaarsvakantie	maandag 16 februari t/m vrijdag 20 februari 2026
2e Paasdag	maandag 6 april 2026
Meivakantie	maandag 20 april t/m vrijdag 1 mei 2026
Bevrijdingsdag	dinsdag 5 mei 2026
Hemelvaart	donderdag 14 en vrijdag 15 mei 2026
2e Pinksterdag	maandag 25 mei 2026
Zomervakantie	maandag 20 juli t/m vrijdag 28 augustus 2026

Voor dit schooljaar zijn 5 studiedagen en 5 studiemiddagen gepland. Tijdens studie(mid)dagen zijn leerlingen vrij.

Lesvrije dagen

- Maandag 27 oktober
- Maandag 5 januari
- Vrijdag 13 februari
- Donderdag 4 juni
- Vrijdag 17 juli

Lesvrije middagen: studiemiddag les tot 12:15 uur.

- Vrijdag 26 september
- Vrijdag 19 december
- Dinsdag 3 februari
- Donderdag 12 maart
- Dinsdag 7 april

Buitengewoon verlof

Uitgangspunt is dat jongeren zonder startkwalificatie elke schooldag naar school gaan. De leerplichtwet kent geen snipperdagen of extra vakanties. Wel kunnen we bij bepaalde omstandigheden extra vrij geven zoals bijvoorbeeld voor een bezoek aan de tandarts of de dokter en voor speciale familiebijeenkomsten als bruiloften of overlijden.

Bij bepaalde bijzondere omstandigheden kan de locatiedirecteur extra vrij geven. Dit kan bijvoorbeeld bij feestdagen die voortvloeien uit godsdienst of levensovertuiging of bij bepaalde familieaangelegenheden. De locatieleider kan op verzoek ook extra vakantie toestaan. Dan moet wel aan alle drie de nu volgende voorwaarden zijn voldaan:

- 1 Ten minste één van de ouders heeft een beroep met seizoensgebonden werkzaamheden, bijvoorbeeld in de agrarische sector of de horeca;
- 2 Het gezin kan in dat schooljaar in geen van de andere schoolvakanties met vakantie;
- 3 De extra vakantie valt niet in de eerste twee weken van het schooljaar.

Elk verlof moet formeel worden aangevraagd. Dat is een wettelijke vereiste. De extra vakantie waarvoor de locatieleider toestemming mag geven, mag nooit langer dan tien achtereenvolgende schooldagen duren.

Wij verwachten van onze ouders dat zij zeer terughoudend zijn in het aanvragen van extra verlof. Het formulier waarmee het buitengewoon verlof aangevraagd kan worden, vind je op onze website bij 'praktische zaken': <https://www.sonnewijser-arbeid.nl/praktische-zaken/abc-begrippenlijst>. Daar vind je ook een uitgebreide toelichting op de regels en de mogelijke uitzonderingen. Zo kun je daarin ook lezen voor welke zaken je wel of geen verlof krijgt.

Ziekmelden en verzuim

Ziek melden

Iedereen wordt wel eens ziek, soms duurt dit een paar dagen, soms langer. Het kan ook voorkomen dat een leerling vaker in een jaar ziek is en hierdoor te veel onderwijs mist. Bij veelvuldig ziekteverzuim zonder dat hiervoor bij ons een geldige reden bekend is, nodigen we u en uw kind uit voor een gesprek. Doel van dit gesprek is 'verder schoolverzuim en risico op voortijdige schooluitval zoveel mogelijk voorkomen'.

We verwachten dat u vóór 8.20 uur aan ons meldt dat uw kind ziek is. Dit kan d.m.v. een telefoontje naar de mentor of via het algemene nummer van de school:

0344 - 627 042

Uw kind weer beter melden, kan op dezelfde manier. Als een leerling zonder bericht afwezig is, nemen wij contact op met thuis.

Te laat

Leerlingen die te laat komen, melden zich bij de achterwacht en krijgen een briefje mee. Zonder dit briefje word je ook niet toegelaten in de les. Als je te laat bent gekomen meld je je de volgende

schooldag om 08.00 bij de receptie. Bij de receptie zal de verzuimcoördinator aanwezig zijn. Ouders worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

Ongeoorloofd verzuim

Wanneer een leerling zonder geldige reden niet aanwezig is op school – dit noemen we ‘ongeoorloofd verzuim’ – hebben wij als school te maken met wettelijke regels. We zijn verplicht om verzuim te registreren en, wanneer het oploopt, dit door te geven aan het verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Bijvoorbeeld: als een leerling binnen 4 aaneengesloten schoolweken in totaal 16 uur afwezig is, moeten wij dit melden. Ook te laat komen valt onder verzuim en wordt daarom meegenomen in de registratie.

DUO stuurt de melding vervolgens door naar de leerplichtambtenaar van de gemeente. Die onderzoekt samen met ouders, school en de leerling wat er achter het verzuim zit. Vaak gaat het om persoonlijke omstandigheden of praktische problemen. De leerplichtambtenaar kijkt daarom vooral hoe passende ondersteuning of begeleiding kan worden ingezet.

Wij verwachten van ouders dat zij samen met ons willen meedenken en meewerken aan oplossingen, zodat het verzuim zo snel mogelijk stopt. Onze inzet is altijd gericht op samenwerking en het welzijn van de leerling.

Leerlingen nemen deel aan alle voor hen bestemde onderwijsactiviteiten. Ouders – of de leerling zelf wanneer hij of zij meerderjarig is – kunnen een aanvraag doen voor vrijstelling van bepaalde activiteiten. De directeur beoordeelt de aanvraag en bepaalt, indien nodig, welke vervangende activiteit passend is.

Wanneer een leerling schooltijd moet missen vanwege behandeling of therapie buiten school, vragen wij om dit schriftelijk aan te vragen bij de directeur. De Commissie van Begeleiding bekijkt vervolgens of dit mogelijk is en hoe dit het beste kan worden georganiseerd.

Vervanging van leerkrachten

Ons uitgangspunt is dat leerlingen bij ziekte van een leraar niet naar huis worden gestuurd. Als het niet mogelijk is om intern voor vervanging te zorgen, verdelen we, indien mogelijk, de leerlingen over de andere klassen of worden vakdocenten extra ingezet. Alle mentoren maken aan het begin van het schooljaar een soort van ‘noodpakket’ en een verdeelsleutel.

Zij bespreken dit noodpakket met de leerlingen, zodat voor alle leerlingen duidelijk is naar welke klas zij gaan en welk werk zij moeten doen als de eigen leraar er niet kan zijn. Toch is het niet altijd mogelijk om een goede oplossing te vinden. Soms zijn wij genoodzaakt om, in het belang van de rust en veiligheid in de school, een klas een keer vrij te geven. In dat geval bieden wij ouders die geen opvang voor hun kind kunnen regelen omdat zij moeten werken, een oplossing.

Leerlingenvervoer

De vervoersregelingen van gemeenten verschillen. Leerlingen komen zoveel mogelijk op eigen gelegenheid of met het openbaar vervoer naar school. Wanneer dit niet mogelijk is, kunnen ouders bij de afdeling onderwijs van hun woongemeente aangepast vervoer aanvragen. Het gaat dan meestal om een taxi(busje).

Ondanks het feit dat taxivervoer niet een verantwoordelijkheid is van de school en wordt uitgevoerd in opdrachten van de woongemeenten van de leerlingen, onderhouden wij nauw contact met de vervoersbedrijven. Bij klachten van chauffeurs over het gedrag van leerlingen in de bus, spreken wij hen op school aan. Als de klachten aanhouden, stellen wij ook de ouders van de betreffende leerling op de hoogte. Met de bedrijven en de leerlingen hebben wij de volgende vaste afspraken gemaakt:

- leerlingen eten of snoepen niet in de bus;
- tijdens het vervoer hebben leerlingen de veiligheidsgordel om;
- tijdens de rit blijven de leerlingen op hun eigen, vaste plaats zitten;
- leerlingen lossen problemen in de bus niet op, maar melden deze op school bij de vaste contactpersonen.

Privacy

Op onze school laten we met beeldmateriaal zien waar we mee bezig zijn. Vanzelfsprekend gaan wij zorgvuldig om met persoonlijke informatie en wordt er geen beeldmateriaal gebruikt waar schade door kan worden ondervonden. Bij aanmelding vragen we om een toestemmingsverklaring in te vullen zodat wij weten op welke manier we beeldmateriaal mogen gebruiken. Natuurlijk kan deze toestemming voor toekomstig gebruik worden ingetrokken. Neem daarvoor informatie op met school. Meer informatie over onze privacy regeling en het sociale media protocol is te vinden op onze website: <https://www.oosterwijs.nl/wij-zijn-oosterwijs/informatie>

Klachtenprocedure

Ondanks ons streven om een positief en veilig schoolklimaat voor iedereen te bieden, kan het zijn dat je niet tevreden bent en een klacht hebt. In de klachtenregeling lees je hoe we omgaan met klachten. Wanneer er klachten zijn, proberen wij die zo goed en snel mogelijk samen op te lossen. De klachtenregeling geldt voor alle leerlingen, ouders en medewerkers van stichting Oosterwijs. Het eerste aanspreekpunt voor ouders is altijd de leerkracht of de direct betrokkene(n). Kom je er samen niet uit, neem dan contact op met de directie van de school.

Je vindt de klachtenregeling op onze website: <https://www.sonnewijser-vervolgonderwijs.nl/praktische-zaken/abc-begrippenlijst>

Vertrouwenspersoon

Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen altijd de vertrouwenspersoon benaderen bij klachten over grensoverschrijdend en ongewenst gedrag. Binnen stichting Oosterwijs zijn meerdere vertrouwenspersonen werkzaam. Daarnaast is er een externe vertrouwenspersoon benoemd die onafhankelijk is van het bestuur en van scholen. Meer informatie over de vertrouwenspersonen en hun contactgegevens zijn te vinden op de website in de klachtenprocedure:

<https://www.sonnewijser-arbeid.nl/praktische-zaken/abc-begrippenlijst>.

Vertrouwenspersoon voor beide locaties in Tiel is Elze Dekker, te bereiken op 0344 - 627 042 en/of e.dekker@sonnewijser.nl.

Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen altijd de vertrouwenspersoon benaderen bij klachten over grensoverschrijdend en ongewenst gedrag. Binnen stichting Oosterwijs zijn meerdere vertrouwenspersonen werkzaam. Daarnaast is er een externe vertrouwenspersoon benoemd die onafhankelijk is van het bestuur en van scholen. Meer informatie over de vertrouwenspersonen en

hun contactgegevens zijn te vinden op de website in de klachtenprocedure:
<https://www.sonnewijser-arbeid.nl/praktische-zaken/abc-begrippenlijst>.

Pestprotocol

Op de Sonnewijser is er veel aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Wij bieden ze een leeromgeving aan waarin leerling begeleid leren omgaan met elkaar, met conflicten, (sociale) spanning, vrije ruimte etc. In ons pestprotocol besteden we aandacht aan deze preventieve maatregelen. Hiernaast bevat het protocol richtlijnen bij geconstateerd en ervaren pestgedrag. Bij onze leerlingen is de perceptie en beleving van pestgedrag soms anders. Ook hier gaat het pestprotocol op in.

De anti-pestcoördinatoren van de Sonnewijser route Vervolgonderwijs Tiel zijn dat Berna de Graaf en Bram van Kampen. Ze zijn te bereiken op: 0344-627042

Meldcode

Sinds 1 juli 2013 zijn wij op grond van de Wet 'Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' verplicht om de zogenaamde 'meldcode' te hanteren.

Op de Sonnewijser maken wij gebruik van de meldcode. Hierin is duidelijk vastgelegd hoe wij als school op zorgvuldige wijze omgaan met de signalen die wijzen op huiselijk geweld en/of kindermishandeling. De meldcode bevat vijf stappen:

- 1 het in kaart brengen van de signalen
- 2 overleg
- 3 gesprek met de betrokkene(n)
- 4 weging
- 5 beslissing

Binnen de school is duidelijk benoemd wie welke stappen doorlopen en zijn er altijd meerdere personen betrokken bij het wegen van de signalen en het beoordelen van gepaste acties. In ieder geval is altijd de maatschappelijk deskundige betrokken.

Om goed op de hoogte te blijven van de actuele ontwikkeling, volgt de maatschappelijk deskundige regelmatig bijscholing en worden medewerkers op school van informatie voorzien om signalen te kunnen waarnemen en op de juiste wijze te handelen.

Schorsing en verwijdering

Schorsing

Bij leerlingen die zich herhaaldelijk niet aan de gedragsverwachtingen houden of bij ernstig grensoverschrijdend gedrag, kan schorsen een maatregel zijn. De schorsingsprocedure is wettelijk verankerd. Bij het schorsen van een leerling toetst de onderwijsinspectie of het bestuur zich aan de wet houdt. In de wet staan de volgende regels voor schorsing op school:

- Het schoolbestuur kan een leerling voor ten hoogste één week (vijf schooldagen) schorsen.
- Dit besluit wordt schriftelijk bekendgemaakt. Indien de leerling jonger dan 18 jaar is, maakt het schoolbestuur de beslissing ook aan de ouders schriftelijk bekend.
- Als het gaat om een schorsing van langer dan één dag, dan moet de bestuurder de onderwijsinspectie schriftelijk op de hoogte brengen van de schorsing met opgave van redenen.

Tegen een schoolschorsing kunt u schriftelijk bezwaar maken bij het schoolbestuur, bij voorkeur binnen enkele dagen, maar uiterlijk binnen zes weken na het besluit.

Het is altijd raadzaam eerst het gesprek aan te gaan met de schoolleiding. Bij de schorsing van een leerplichtige leerling moet de school zorgen voor opvang of onderwijs.

Verwijdering

In uitzonderlijke gevallen kan de Sonnewijser overgaan tot een verwijdering van school. Dit betekent dat de leerling definitief geen toegang meer krijgt tot de school. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als er sprake is van voortdurend ernstig agressief gedrag of als er ernstige conflicten zijn waarbij mogelijk ook de ouders zijn betrokken. Of een leerling van een school mag worden verwijderd, moet per geval worden beoordeeld. Er zijn wettelijke regels voor het verwijderen en de manier waarop de school ouders en leerling over de verwijdering informeert. Deze regels zijn als volgt:

- De beslissing over verwijdering van een leerling ligt bij het bestuur van de school. Voordat een leerling wordt verwijderd, moet het bestuur eerst naar het verhaal van de ouders en de betreffende medewerker luisteren. Een bestuur mag een leerling pas definitief verwijderen als er een andere school is gevonden. De school is verplicht om de leerplichtambtenaar en de Inspectie direct in te lichten over een besluit tot verwijdering. Het bestuur moet altijd aangeven wat de reden is van de verwijdering.
- Het bestuur is verplicht ouders erop te wijzen dat zij bezwaar kunnen maken tegen de beslissing om hun kind te verwijderen. Ouders moeten een bezwaar binnen zes weken nadat het besluit schriftelijk aan hen kenbaar is gemaakt, schriftelijk indienen bij het bestuur van de school. Het bestuur neemt vervolgens binnen vier weken een beslissing op het bezwaar, maar niet voordat het de ouders of voogd in de gelegenheid heeft gesteld om hun bezwaren mondeling toe te lichten. De school moet ouders tevens in de gelegenheid stellen om kennis te nemen van de adviezen en rapporten die zijn gebruikt bij het besluit over de verwijdering van hun kind.
- Tijdens de bezwaarprocedure is de school niet verplicht de leerling toe te laten tot de school. De school maakt afspraken met ouders en/of leerling over vervangend schoolwerk.
- Als de school in de beslissing op het bezwaar vasthoudt aan de verwijdering van de leerling, kunnen ouders de zaak voorleggen aan de civiele rechter.

Ouders of meerderjarige leerlingen kunnen een geschil over de verwijdering van een leerling aanhangig maken bij de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO), www.onderwijsgeschillen.nl. Het GPO komt binnen tien weken met een advies. Dit advies bevat een oordeel over de vraag of het verzoek van de ouders gegrond is. Het advies is niet bindend. Het bestuur laat na bestudering van het advies aan de ouders weten of en zo ja, welke vervolgacties het onderneemt.

Contactgegevens GPO: telefoon: 030 – 280 9509 bereikbaar van 9.00 – 12.00 en 13.00 – 16.00 uur of per e-mail: info@onderwijsgeschillen.nl. Het postadres van GPO is Gebouw Woudstede, Zwarte Woud 2, 3524 SJ Utrecht.

Ongevallenverzekering

De Sonnewijser beschikt over een collectieve ongevallenverzekering. Leerlingen zijn daarmee tegen ongevallen op school en tijdens festiviteiten die de school organiseert, verzekerd. De ongevallenverzekering dekt niet de wettelijke aansprakelijkheid van leerlingen. Die verzekering moet iedereen zelf bij een verzekeringsmaatschappij afsluiten. Ook diefstal, schade aan gebouw, meubilair, inventaris etc. is niet gedekt.

Nu gaan er op iedere school wel eens dingen kapot, zo ook bij ons. Sommige dingen gaan per ongeluk of in het gebruik kapot. Anders ligt dit met *schade* die een leerling opzettelijk veroorzaakt.

Wij vinden het zonde om geld uit te geven aan het vervangen van dingen die opzettelijk zijn vernield. Als school kiezen wij er dan ook voor om de kosten van bewust vernielde zaken op leerling en ouders te verhalen.

Vrijwillige ouderbijdrage

De Sonnewijser vraagt geen vrijwillige ouderbijdrage. Wij vinden het belangrijk dat alle leerlingen mee kunnen doen met alle activiteiten die de school aanbiedt. Wij vragen hiervoor geen extra bijdrage van ouders.

Sponsoring en schenkingen

Als het op sponsoring aankomt, zijn we zeer terughoudend. Wel zijn we altijd heel blij met schenkingen omdat daar geen tegenprestatie tegenover staat en wij dus niet beperkt worden in de wijze waarop wij ons onderwijs inrichten. Schenkingen in welke vorm dan ook zijn van harte welkom!

Stagiaires

Het is belangrijk dat studenten via een stageplaats praktijkervaring op kunnen doen. Bij ons gaat het bijvoorbeeld om studenten van de PABO, Orthopedagogiek en studenten Social Work. Deze studenten voeren onder verantwoordelijkheid van hun stagebegeleider stageopdrachten uit. Ze geven bijvoorbeeld bepaalde lessen, leren hoe ze een OPP opstellen en leren hoe ze leerlingen tijdens activiteiten kunnen observeren.

13 Tot slot

Met deze schoolgids hebben we u meegenomen in onze visie op onderwijs, begeleiding en ontwikkeling binnen Vervolgonderwijs Tiel. Ons onderwijs is erop gericht jongeren niet alleen kennis en vaardigheden mee te geven, maar hen vooral voor te bereiden op een betekenisvolle plek in de samenleving.

Inclusief onderwijs betekent voor ons: ieder kind telt mee, ieder kind doet mee. We sluiten aan bij wat jongeren kunnen, en dagen hen uit om te groeien. Door nauwe samenwerking met ouders, bedrijven en netwerkpartners maken we dat mogelijk. Samen bouwen we aan een toekomst waarin elke jongere gezien wordt, kansen krijgt en zijn of haar talent kan inzetten.

Hartelijk dank voor het vertrouwen en de samenwerking.

Namens het team van Vervolgonderwijs Tiel,

Amanda Vos
Brechtje van Summeren

14 Contactgegevens

- **Sonnewijser Vervolgonderwijs Arbeid Tiel**

Jacob Cremerstraat 1, 4001 XM Tiel

0344-627042

vervolgonderwijs.tiel@sonnewijser.nl

Locatiedirecteur

Amanda Vos, a.vos@sonnewijser.nl

Orthopedagoog:

Gerdine Berger, g.berger@sonnewijser.nl

Intern begeleider:

Annefleur Heuff, a.heuff@sonnewijser.nl

Bovenschools directeur:

Hennie Visser, h.visser@oosterwijs.nl

Theo van Kilsdonk, t.kilsdonk@oosterwijs.nl

- **Medezeggenschapsraad:** mr@oosterwijs.nl

- **Bestuur Stichting Oosterwijs:**

Wethouder van Eschstraat 58

5342AT Oss

0412-827979

- www.onderwijsinspectie.nl

- www.oosterwijs.nl

- www.sonnewijser-arbeid.nl